

VIAJGES

EL FIL D'ARIADNA

PROPOSTES ALTERNATIVES

És clar, per tot el que s'ha explicat fins ara, que qualsevol proposta que defensi la vegetació és sempre millor que l'estassada i que actua tant en defensa de l'equilibri ecològic a l'estanyol del Vilar com dels interessos de la Societat de Pescadors.

A curt termini, ja tenim l'experiència de consistoris anteriors que decidiren fer lligar la vegetació durant el dia del concurs de pesca (figura 3-A). Això disminueix molt la pressió sobre la vegetació i és a més a més reversible. Malauradament, malgrat els informes negatius, en altres ocasions, com l'agost del 1986, la vegetació a l'entorn de l'estanyol fou completament anorreada.

A llarg termini, i com a mesura més permanent, la proposta més completa és la que s'utilitza en altres països amb una llarga tradició de protecció d'ambients naturals amb vegetació d'aiguamolls: la construcció de passarel·les palafitiques de fusta situades sobre la vegetació i que faciliten l'accés directe sobre l'aigua i sobretot permeten el desenvolupament de tota la seqüència de vegetació palustre i no solament la pròxima a l'aigua (figura 3-B).

Aquestes passarel·les determinen un accés a l'aigua perpendicular a la línia de la costa i no tenen els inconvenients dels camins horitzontals a l'estanyol que trenquen els gradients hídrics i permeten la freqüentació humana. En aquest cas l'accés seria d'anada i tornada pel mateix lloc i serviria per gaudir de l'observació de les diferents comunitats vegetals i de les poblacions d'animals.

ELS EXPERIMENTS

LIMNOLÒGICS

En l'actualitat, subvencionats per l'Ajuntament de Banyoles i la Diputació de Girona, s'estan realitzant a les aigües de l'estanyol una sèrie d'experiments utilitzant tubs de butil de 10 m de diàmetre que encerclen un gran volum d'aigua aïllant-lo totalment de qualsevol aport extern. Són els anomenats **limnocorrals**. Aquest tipus d'experiment és el primer que es realitza a tot l'Estat, sent l'estanyol del Vilar un centre pilot. El resultat, al cap d'un any just de l'inici de l'experiment, és que l'aigua de l'interior dels tubs s'ha depurat, és una aigua molt clara que permet observar el fons (a 7 m de fondària). D'aquí es pot deduir que els problemes del Vilar segueixen arribant de fora, de la seva conca de recepció d'aigües, igual que a la dècada dels seixanta, que fou quan es va contaminar. Aquests experiments duraran encara un o dos cicles anuals més per tal d'esbrinar quins tipus de contaminants són els més importants i els seus efectes quantitius.

LA RESPONSABILITAT DEL

GOVERN MUNICIPAL

Aquest és un aspecte crucial pel futur dels recursos naturals lacustres a la zona de Banyoles. El Govern Municipal no pot inhibir-se davant la problemàtica ambiental a l'entorn de l'estany de Banyoles.

Són molts i variats els interessos i les pressions a l'entorn de l'estany i estanyols: pescadors, esquí nàutic, explotacions turístiques i agrícoles, construccions, etc. Per sobre dels interessos d'agrupacions públiques o privades, però mai en el mateix pla, han d'estar els interessos públics i la defensa del patrimoni de tots.

El Govern Municipal té l'obligació de fer complir el Reglament d'Usos de l'Estany aprovat per l'anterior consistori. En concret els articles 1, 24 i sobretot els 27 i 28 hi fan referència. A més és obligatori un informe preceptiu d'una entitat de reconegut prestigi en qüestions ecològiques, abans de realitzar qualsevol modificació o alteració dels recursos naturals a la zona lacustre de Banyoles.

En conclusió, no es pot posar al mateix nivell la defensa dels recursos naturals amb altres interessos, sinó intentar, quan es pugui, fer compatible la defensa i restauració dels recursos naturals amb l'ús per altres activitats. Les prioritats de restauració i protecció han de quedar sempre ben clares, ja que tenim l'obligació de passar, a les generacions futures, els nostres recursos naturals en condicions millors que quan els rebérem.

C. ABELLÀ i J. GARCIA GIL
Laboratori Municipal de Limnologia
(Museu Darder) Banyoles.

Mòbil d'Alexander Calder

Una visita a Montecarlo- Sculpture 1987

El petit Principat de Mònaco acull des del 13 d'abril d'enguany fins al 30 de setembre una mostra d'escultura contemporània a l'aire lliure certament envejable. Montecarlo s'ha convertit durant aquesta temporada en una especial galeria d'art en la qual s'exposen vint-i-cinc obres, de dimensions considerables la majoria, creades per alguns dels més grans artistes del nostre segle.

Els jardins esplèndids i ben acurats de la ciutat, que alberga cada any manifestacions esportives i culturals que atrauen una allau de seguidors de les més diverses nacionalitats i edats, han estat el marc escollit per tal de poder admirar una sèrie d'obres que ressalten enmig de la verdor dels magnoliers i de les palmeres, el fons blau de la mar dolça o agitada de la Mediterrània i el color de gelat de vainilla de les balconades tan característiques de la Côte d'Azur. Un bon intenciu per a visitar el minúscul Principat sense fronteres que es troba a la ribera mediterrània de França, però quasi a cavall del seu país veí, Itàlia, en aquella cinta muntanyenca que llepen les ones de la mar nostra i que és atapeïda d'edificis cada vegada més alts i cada vegada més sofisticats.

No es tracta pas ni d'una mostra antològica d'un sol autor, ni tampoc d'un aplegament d'obres diverses provinents de col·leccions privades o públiques, ni d'obres adquirides pel Principat per tal d'ornar els jardins, sinó que és una singular exposició col·lectiva dels millors escultors contemporanis, alguns d'ells ja morts, que s'ha situat a zones públiques de Montecarlo i que té com a darrera finalitat la venda dels productes exposats, com s'esdevé generalment en qualsevol galeria d'art tradicional.

La mostra ha estat organitzada per una galerista de prestigi internacional, marxant d'art a Nova York i que estiuja a la francesa estació de Beaulieu, Marisa Del Re. Els contactes d'aquesta dona, representant als Estats Units dels grans artistes de la

postguerra, amb la família principesca de Mònaco i amb la poderosa Societat des Bains de Mer, propietària de mig Principat, ha donat com a resultat l'exposició a l'aire lliure de Montecarlo.

De tot plegat hom podrà deduir fàcilment que les obres exposades, tenint com a fons els edificis belle époque de Montecarlo, ostenten uns preus lleugerament elevats i probablement mai més no es podran tornar a contemplar juntes i en un espai com aquest. Només un exemple és suficient i així comencem ja el recorregut per algunes de les peces exposades. Enfront del famós Casino i del no menys conegut Hotel de Paris està situat un dels mòbils d'Alexander Calder, La cua cargolada i vermella. El seu preu és de cent cinquanta milions de pessetes. És, així sí, la més cara de l'exposició. Forma l'escultura una estructura metàl·lica mòbil que reposa sobre tres suports; dos d'ells semblen talment dues potes, el tercer, darrera dels altres dos, deu ser la cua cargolada, per la forma que té. La part estàtica, que fa pensar molt vagament en un estrany i capriciós ésser viu, és d'un color vermell rosella; la resta, mòbil, és d'un metàl·lic gris i daurat.

Una altra peça colorista és la de l'escultor holandès Karel Appel, líder d'un moviment expressionista anomenat CoBrA, que agrupava artistes de Copenhaghen, Brussel·les i Amsterdam. El cap sobre la cadira és pintat d'un vermell, blau, dos tons de verd i diversos grocs molt vius i recorda extraordinàriament les obres de Joan Miró, tant per les línies com pels colors. No sé si la semblança és intencionada o no, ni quin tipus d'influència es pot trobar entre l'autor holandès i el pintor català.

En tot cas la influència que s'evidencia és la de Picasso sobre l'artista marsellès César, representat a Montecarlo per una escultura que porta aquest epígraf: El Centaure, homenatge a Picasso. És un home-cavall de bronze, estranyament modelat amb aixetes i rodes dentades, amb una màscara homínida

que reproduïx el rostre de Picasso. Una paròdia del mite de Picasso i l'expressió de l'interès que l'artista francès experimenta envers l'autor del Guernica.

I del Centaure a un altre títol pres de la mitologia clàssica, Hèctor i Andròmaca, del ja mític Giorgio de Chirico. L'heroi troià és representat en el moment en què s'acomia de la seva muller Andròmaca per anar a combatre cos a cos amb Aquil·les, després de la mort del seu amic Patrocle. Un De Chirico romàntic i nostàlgic d'un passat heroic i mediterrani.

També en els orígens del món occidental, però ara bíblics, s'inspirà l'artista colombià Fernando Botero per a l'obra exposada a Montecarlo: Adam i Eva. Aquest autor de l'Amèrica llatina instal·lat a París i que s'ha destacat en la seva trajectòria artística per la sàtira contra la corrupció del poder, exposa dues estàtues gegantines, l'una enfront de l'altra i amb individualitat pròpia, absolutament nues, de bronze i amb una anatomia de formes ondulades, primàries i pletòriques, que recorden els nusos de Rubens, afinats i polits per l'estil de l'abstracció i la caricaturització de la forma.

D'Amèrica, però de la del Nord, prové George Segal, l'autor d'una Noia que mira des de la porta, exposada a Montecarlo enmig dels jardins de la plaça del Casino: una porta entreoberta en un espai obert i una noia de mirada perduda que esguarda l'infinit que li ofereix la porta.

I així podríem resseguir una a una les vint-i-cinc escultures exposades i creades per autors com Henry Moore, Arnaldo Pomodoro, Emilio Greco, Giacomo Manzù, Karol Horst Hodicke, André Masson, Isamu Noguchi o Jean Arp entre d'altres, que s'aixequen per jardins i places en una galeria d'art única. L'exposició s'ho val i el marc que l'acull també.

MARIÀNGELA VILALLONGA